

REPUBLIKA HRVATSKA
PREDSJEDNIK

KLASA: 020-01/23-02/02

URBROJ: 71-01-23-1

Zagreb, 19. srpnja 2023.

Predsjedniku Hrvatskog sabora

PREDMET: Zahtjev za izvanredno zasjedanje Hrvatskoga sabora

Poštovani predsjedniče Hrvatskog sabora,

temeljem odredbe članka 79. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske, podnosim

Zahtjev za izvanredno zasjedanje Hrvatskog sabora

sa sljedećim dnevnim redom:

1. Zaključak kojim se Vlada Republike Hrvatske obvezuje odmah, a najduže u roku od 15 dana, poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osiguralo uredno funkcioniranje soubene vlasti u Republici Hrvatskoj i
2. Zaključak kojim se Vlada Republike Hrvatske obvezuje u roku 15 dana utvrditi koje su institucije i osobe odgovorne za finansijsku štetu nanesenu Hrvatskoj elektroprivredi d.d. u provedbi Uredbe Vlade o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije

Obrazloženje

Predsjednik Republike Hrvatske ima ustavnu dužnost brinuti se za redovito i usklađeno djelovanje te za stabilnost državne vlasti. Da bi državna vlast redovito i usklađeno djelovala, nužno je, između ostalog, i redovito djelovanje soubene vlasti.

Budući da je već sedmi tjedan u tijeku zakoniti štrajk službenika i namještenika zaposlenih u pravosuđu, a pogotovo imajući u vidu činjenicu da je ovoga tjedna gotovo u cijelosti obustavljen rad sudova i državnih odvjetništava u Republici Hrvatskoj, držim kako je ozbiljno ugroženo redovito djelovanje pravosudne grane državne vlasti čime se ugrožava stabilnost ukupne državne vlasti.

Građanima nije osigurana dostupna, pravodobna i kvalitetna zaštita njihovih prava i interesa od strane sudske vlasti čime je ugrožena ravnopravnost građana pred zakonom, njihova prava i slobode zajamčene Ustavom Republike Hrvatske.

Dodatno zabrinjava činjenica da se usporava ili čak obustavlja i rad na kaznenim predmetima čime se izravno pogoduje osobama koje su počinile kaznena djela uključujući i ona koja se odnose na korupciju na najvišoj razini izvršne vlasti.

Štrajk službenika i namještenika u pravosuđu ukazao je na njihov izrazito loš finansijski status, ali i na druge, na žalost, brojne probleme pravosudnog sustava – materijalne, tehničke i organizacijske – koji traže hitnu i neizostavnu reakciju nadležnih državnih institucija.

Usprkos tome, Vlada Republike Hrvatske do danas nije ponudila rješenja kojima bi promijenila postojeću izvanrednu situaciju u pravosuđu koja do sada nije zabilježena. Dodatno me zabrinjava činjenica što predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković ne pokazuje ni spremnost za razgovor s predsjednikom Vrhovnog suda Republike Hrvatske, dakle izbjegava se dijalog izvršne i sudske vlasti, zbog čega bi nefunkcionalnost sudskega sustava u idućim danima i tjednima mogla samo eskalirati na štetu naših građana.

U situaciji kada sudska vlast ne može uredno funkcionirati, kada građani ne mogu ostvarivati svoja zakonska i ustavna prava i kada ne postoji volja Vlade Republike Hrvatske da se takva situacija riješi, držim kako je potrebna hitna reakcija zakonodavne vlasti, Hrvatskog sabora, u cilju traženja rješenja za probleme u pravosuđu, stabilizacije situacije i ponovne uspostave redovitog funkcioniranja sudskega sustava, a time i ukupne državne vlasti. Imajući u vidu činjenicu da je 15. srpnja 2023. završeno redovito zasjedanje Hrvatskog sabora te da Hrvatski sabor neće zasjedati sve do 15. rujna 2023., dakle dva mjeseca u kojima će, ukoliko se ovakva situacija nastavi, nastati neotklonjiva šteta za naše građane te za Republiku Hrvatsku, te uzimajući u obzir da iz izjava predsjednika Vlade Republike Hrvatske i resornog ministra proizlazi da Vlada Republike Hrvatske nema namjeru poduzeti bilo kakvu aktivnost kako bi se osigurao uredan rad sudske vlasti, smatram opravdanim da Hrvatski sabor na izvanrednom zasjedanju raspravi nastalu situaciju te obveže Vladu Republike Hrvatske na poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se izbjegla daljnja šteta.

Nadalje, u Hrvatskom saboru prošloga tjedna – na sjednici Odbora za gospodarstvo – potvrđeno je postojanje brojnih nepravilnosti vezanih uz prodaju plina od strane Hrvatske elektroprivrede d.d., najveće državne energetske tvrtke. Štoviše, potvrđene su ozbiljne sumnje da se taj važni nacionalni resurs, plin, preprodavao na način koji je nanio veliku finansijsku štetu Hrvatskoj elektroprivredi d.d., a time i Republici Hrvatskoj odnosno svim našim građanima.

Da je šteta učinjena, potvrdila je i sama Vlada Republike Hrvatske kada je hitno izmijenila spornu uredbu koja je omogućila sumnjivu prodaju plina. Iz izjava sudionika ovog posla proizlazi da resorno ministarstvo nije na vrijeme poduzelo potrebne aktivnosti kako bi se šteta umanjila ili izbjegla.

Na žalost, suprotno najavama iz Vlade Republike Hrvatske, do sada nije utvrđeno tko je odgovoran za to, niti je bilo sankcija za evidentnu počinjenu finansijsku štetu. Iako je prodaja plina na štetu države zaustavljena, bilo bi nužno utvrditi kako odgovornost za nju, tako i spriječiti moguće nove štete. Posebno je to važno u situaciji kada se sigurnost opskrbe energentima jamči novcem iz državnog proračuna, odnosno kada svi građani plaćaju stabilnost Hrvatske elektroprivrede d.d.

Kako Vlada Republike Hrvatske ne pokazuje namjeru hitno utvrditi sve okolnosti vezane uz preprodaju plina i sumnjičivo poslovanje Hrvatske elektroprivrede d.d., a imajući u vidu činjenicu da dio odgovornosti leži i na Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, kao nadležnom za energetski sektor, držim kako je Hrvatski sabor relevantna institucija koja treba provesti raspravu te obvezati Vladu Republike Hrvatske na žurno utvrđivanje odgovornosti i sankcioniranje osoba koje su odgovorne za propuste.

Člankom 81. Ustava Republike Hrvatske, određeno je da Hrvatski sabor, između ostalog, nadzire rad Vlade Republike Hrvatske i drugih nositelja javnih dužnosti odgovornih Hrvatskom saboru. Jedino na taj način može se osigurati funkcioniranje i stabilnost svih grana vlasti. Stoga, ne ulazeći u to kakve će stavove zauzeti, očekujem od svih saborskih zastupnica i zastupnika da ispune svoju dužnost te da aktivno sudjeluju u izvanrednom zasjedanju Hrvatskog sabora.

